

SVETILNIK

/ Kulturni občasnik za mlade zanesenjake / Gledališče Koper / Pokrajinski muzej Koper /
Comunità Autogestita Costiera della Nazionalità Italiana Capodistria, Centro Italiano
"Carlo Combi" Capodistria / Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper / Pokrajinski arhiv Koper /
Otok, zavod za razvijanje filmske kulture, Izola / Pomorski muzej "Sergej Mašera" Piran /
Znanstveno-raziskovalno središče Koper
/ Letnik XVI / Številka 4 / Junij 2023 / Brezplačni izvod /

Kviz za šalivce

● **Kako** se imenuje vodna pot dela oblačila? ● **S katerim** očesom ne moreš gledati? ● **Kateri** gram ne tehta nič? ● **Kateri** klobuki ne pristajajo na nobeno glavo? ● **Kako** bi napisali »suha trava« s štirimi črkami? ● **Kaj** gre čez reko in se ne zmoči? ● **Kateremu** psu nikoli ne damo kosti? ● **Katero** jabolko ni zraslo na jablani? * (str. 151–158)

Pri tej igri vas začara čarovnica.

Najprej izberete soigralca, ki bo v prvem krogu igral čarovnico. Vsi drugi tečejo okoli njega in se pri tem kar noro spakujejo. Ko čarovnica zavpije »**Stop!**«, se morajo vsi kot okameneli ustaviti v gibanju. Tako nastanejo **komične figure**. Kdor se prvi zasmee, v drugem krogu igra čarovnico.

* (str. 21)

OKAMNELI LIKI

Igranje vlog

Vsak soigralec napiše na listek **ime znamenite osebnosti**, ki jo vsi poznajo. To so lahko na primer Jure Košir, Marilyn Monroe ali Mikimiška. Ta listek **nalepite drugemu soigralcu na čelo**, ne da bi ta prej videl, kaj piše na njem. Ko imajo vsi listke na čelu, se igra lahko začne. Vsakdo mora zdaj **uganiti, kdo je**. Preostalim igralcem po vrsti postavlja vprašanje, na primer: »Me poznaš s televizije?« ali pa: »Še živim?« Ko je odgovor »ne«, je za spraševanje na vrsti drugi vprašani. Igra se nadaljuje tako dolgo, da vsi igralci ugamejo, katero osebo predstavljajo. * (str. 160)

Teh dveh tajnih jezikov se z lahkoto naučimo. V vsaki besedi **za samoglasnikom** – torej za a, e, i, o in u – **dodate še »P«**, **samoglasnik pa se ponovi**.

»Ti si prijazen« bi se tako spremenilo v: »Tipi sipi pripijapazepen«. * (str. 149)

Ali govorite endo? Ne? To je eden najnovjših tajnih jezikov. **Vsaki besedi morate dodati še »endo«**, in vsi bodo mislili samo še na scescendo.

Na primer:

Aliendo bomoendo zdajendo narediliendo kratekendo premorendo inendo siendo privoščiliendo sladoledendo?

* (str. 150)

Čezik endo

Branje nazaj

Če znate **brati nazaj**, to besedilo za vas prav gotovo ne bo težko:

oN, ot ap ser in olib okžet, ila čap?

Ste ga zmogli? * (str. 147)

Resitve kviza: Rokavski preliv | S kurjim | Avtoqram | Morski klobuki | Seno | Most | Morskemu psu | Adamovo jabolko

Ples na gledališkem odru

Ples je mati umetnosti. Glasba in poezija obstajata v času, slikarstvo in arhitektura v prostoru. Ples pa živi obenem v času in prostoru (...) Iko Otrin (Otrin, 1998, str. 8).

Kaj menite, ali na gledališkem odru nastopajoči v predstavi tudi plešejo?

Da Ne.

Razloži svoj odgovor.

Ali v predstavi plešejo igralci ali plesalci?

Plesalci Igralci

Razloži svoj odgovor.

Ali so tudi igralci lahko plesalci in plesalci igralci?

Da Ne

Razloži svoj odgovor.

Poznamo različne tipe predstav: **gledališko, plesno, baletno, glasbeno, lutkovno, gibalno, eksperimentalno** (na različnih področjih). V gledališču večino gledamo gledališke predstave, le-te pa lahko vsebujejo tudi elemente giba,

plesa in petja. Čeprav rečemo, da predstave vsebujejo samo elemente, je treba tudi za en sam prizor, ali eno koreografijo, ali eno pesem pri pripravah na uprizoritev poklicati osebo, ki se s petjem, plesom ali gibom ukvarja poklicno. Tako bo strokovnjak na svojem področju svetoval in vodil igralce skozi neigralske prvine, ki jih bo igralec moral v predstavi odpeti ali odplesati.

Strokovnjaka za plesno koreografijo imenujemo?

koreograf -a m (â)

kdor se (poklicno) ukvarja s koreografijo; bil je eden najslavnejših koreografov; koreografi in plesalci

koreograf -a m, člov. (â) |oblikovalec plesa|

koreografinja -e ž, člov. (â) (Fran)

Lahko bi ga imenovali tudi **režiser plesa**.

Vsi **koreografi** so tudi **plesalci** in so svojo poklicno pot začeli kot plesalci ter se kasneje usmerili v koreografske vode. Plesni koreografi razvijajo nove oblike plesa, nove vzorce, ki jih vtkejo v druge tipe predstav, ali iz veliko plesnih vzorcev sestavijo plesno ali baletno predstavo v celoti. Plesalci pod vodstvom koreografov s svojim telesom: plesnimi figurami, telesno izraznostjo, čustvi, ki jih posredujejo z gibanjem in interakcijo med soplesalci ali predmeti, ustvarjajo nebesedno govorico oz. govorico plesa.

Koreografi, ki so pomembno oblikovali in razvijali plesno področje v Sloveniji, so: **Pino** in **Pia Mlakar**, **Iko Otrin**, **Ksenija Hribar**. V današnjem času pa na

odrih, posebej opernih in baletnih, lahko opazujemo koreografske mojstrovine **Valentine Turcu** in **Edwarda Cluga**. Na področju sodobnega plesa pa te plesalke in plesalce: **Lejo Jurišič**, **Tanjo Zgonc**, **Miho Krušiča**, **Iztoka Kovača**, **Michala Rynia**, **Nastjo Bremec Rynia**, **Sinišo Bukinca** in še veliko drugih.

V svetovnem merilu se srečamo z imeni koreografov in plesalcev, kot so: **Merce Cunningham**, **Maurice Béjart**, **Marta Graham**, **Pina Bausch**, **Katherine Dunham** in še veliko drugih.

Pina Bausch, baletka, plesalka, koreografinja in pedagoginja je v sedemdesetih letih oživila **PLESNO GLEDALIŠČE**, ki v sebi združuje ples, glasbo, kostume, sceno, luč, besedo, rekvizite ter iz vsega tvori plesno-gledališko celoto.

Koreografovo delo ni omejeno samo na gledališke, plesne, operne ali gibalne predstave. Koreografovo delo je najbolj vidno v svetu popularne glasbe oziroma kar glasbe nasploh. Koreografija je prisotna povsod tam, kjer se nastopajoči gibajo z določenimi gibi na glasbeno spremljavo po prostoru, sami ali v odnosu / sodelovanju z drugimi nastopajočimi.

Kadar na sporedu gledališča preberemo **PLESNA PREDSTAVA**, vemo, da bo imel glavno besedo v predstavi ples. Govorjena beseda bo v manjšini, saj bodo vsebino pripovedovali plesalci s plesnimi gibi, ki jih je koreograf zrežiral v plesno celoto. Tudi gledalec plesno predstavo dojema, gleda drugače kot gledališko predstavo, v kateri poslušamo govorno besedo in takoj vemo, za kaj gre. Plesna govorica je veliko bolj abstraktna kot govorna beseda in od gledalca zahteva drugačno pozornost pri spremljanju.

Plesne predstave ne uporabljajo besed, zato so veliko bolj odprte za različno govoreče ljudi. Pri plesnih predstavah namreč ni jezikovnih preprek, kot se to pojavlja pri govorni besedi, ki jo je za tujejezična okolja treba prevesti.

Tako kot gledališče je tudi **ples** nastal veliko stoletij pred današnjim časom in se je razvil iz starodavnih obredov in verovanj. S plesom so primitivna ljudstva, ki še niso poznala vzrokov bolezni, naravnih pojavov, častila bogove, jim izkazovala svoja čustva, jih prosila, jim darovala. Ljudje so namreč verjeli, da jim življenje krojijo bogovi ali demoni. Ampak ples so prvi začeli uporabljati šamani ali vrači, ki so se predstavljali kot posredniki med človekom in bogovi ali demoni. Na obredih, ki so jih izvajali, so plesali, uporabljali so različne maske, tolkala, izrekli uroke in peli. S plesom so višje sile prosili za dobro letino, zdravje, dober ulov, veliko otrok, pomoč pri premagovanju sovražnikov ...

»Indijski mit pripoveduje, da so se bogovi prijeli v krog in v pramorju zaplesali. Iz kapljic, ki so jih dvignile njihove noge, so nastali zemlja, sonce, zvezde, skratka – vesolje.« (Otrin, 1998, str. 9)

Skozi stoletja se je tako kot vsa preostala človeška znanja in večina tudi ples razvijal in se preoblikoval z različnimi estetikami, verovanji, umetnostnimi slogi, prepričanji, uporabo in namenom vse do današnjih dni. Danes poznamo veliko plesnih slogov: balet, hip hop, swing, tango, salsa, capoeira in še veliko drugih.

Navedi še ti kakšen plesni slog

Tudi na odru Gledališča Koper so se v zadnjih letih »odplesale« plesne predstave za otroke. Mogoče veš, katere? Podčrtaj pravilne odgovore in naslove predstav poveži s fotografijami.

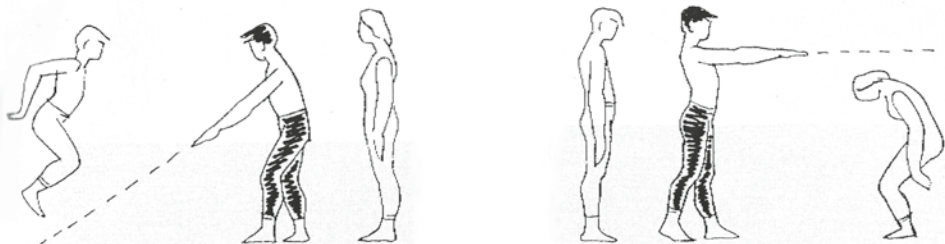
- 1) **Barčica** 2) **Žabji kralj** 3) **Rdeča kapica** 4) **Brundagrrrrrom!** 5) **Lepotica in zver**
6) **Bikec Ferdinand** 7) **Butalci** 8) **Lepo je biti Koprčan** 9) **Mali medo**
10) **Lučka in najlepše darilo** 11) **Peter in volk**

Ker je nekje treba začeti, vam ponujam **nabor preprostih vaj, s katerimi vstopamo v svet gibanja in plesa.** Odkrila sem jih v priročniku *La la bum*, ki ga je napisal slovenski plesalec, koreograf in pedagog **Iko Otrin.**

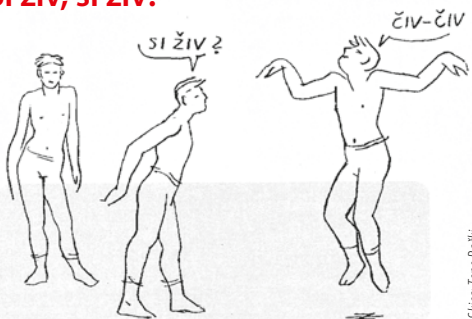
Streljanje

»Plesalec sredi kroga »strelja« z roko. Če ustrelji navzdol, pod noge, mora »ustreljeni« soplesalec odskočiti v zrak. Če strelja nad glavo, mora soplesalec počepniti. Pravočasno se mora umikati »izstrelku« (...). (Otrin, 2000, str. 23)

Skica: Tone Rački

Si živ, si živ?

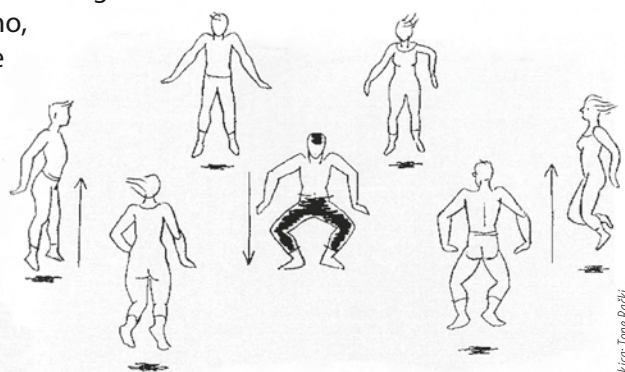
Skica: Tone Rački

»Strelec hodi ob krogu in vsakega sprašuje: »Si živ, si živ?« Vsak plesalec odgovori z vzklikom: »Čiv, čiv.« Pri tem odskoči in zaplahuta z rokami kot s krili. Potem strelec nenadoma spremeni vprašanje: »Si mrtev?« Če ima nagovorjeni plesalec res dober refleks, se bo »mrtev« zgrudil na tla, po navadi pa bo – po zakonu vztrajnosti – tudi odgovoril s skokom in »čiv, čiv«. (Otrin, 2000, str. 27)

Cirkuška gugalnica

»Plesalec v središču kroga skoči. Ko prileti na tla, morajo vsi drugi odskočiti, kot bi jih dvignila druga stran gugalnice. Če delajo pravilno, bodo odskočili vsi hkrati in, kar je zelo pomembno, enako visoko, kot je skočil prvi plesalec. Njihov skok je namreč odgovor na njegov skok.

Plesalec lahko improvizira različno visoke skoke, dela vmes pavze, ostali ga morajo posnemati (...).« (Otrin, 2000, str. 33)

Skica: Tone Rački

Slovarček

ABSTRAKTNO je nekaj, kar je s čuti nezaznavno. Je nekaj, kar nima lastne resničnosti. Misli, ki jih povezujemo z lepoto, ljubeznijo, so abstraktne misli. Poznamo abstraktno umetnost. Abstraktno je nepredmetno. **ESTETIKA** je filozofska disciplina, ki proučuje lepo in človekov odnos do lepega. **SWING** s koraki, ki so hkrati individualni in skupni, temelji na zabavi. Navadno ga spremlja jazz glasba. Med swing plese uvrščamo popularna charleston in tap. **TANGO** je strasten, dramatičen ples, ki je usmerjen v romanco in ljubezen. Značilni zanj sta komunikacija med partnerjema in improvizacija. **SALSA** je latinsko ameriški ples, ki ima poudarek na gibanju nog, predvsem pa na gibanju bokov. Kubanska salsa je znana po zapletenih gibih rok in nemogočih obratih, portoriška salsa pa po hitrih gibih. **BALET** je akademski način plesa, značilni zanj so graciozni in lahki gibi ter ekstremna natančnost. **HIP HOP** je ulični slog plesa in ima več različic. Breakdance je najbolj razširjen tip plesa, ki se je razvil iz hip hopa. Spremljata ga funk ali hip hop glasba. Gibi so improvizirani, fleksibilni in akrobatski, izvajajo se na tleh. Za novo šolo oz. moderen hip hop so značilni počasnejši gibi, ki se izvajajo v stoječem položaju. Ti slogi so trenutno zelo popularni med mladimi. **CAPOEIRA** izhaja iz Brazilije, je hkrati borilna veščina in ples. Zanj je značilna borilna tehnika s prvinami plesa. Gibanje je neprekinjeno, spremljajo ga hitri gibi napada in obrambe ter ples in akrobatika.

Naj bo poletje polno dogodivščin, ustvarjalnih idej in gibanja na svežem zraku. * Samanta

Otrin, Iko. (2000). *La la bum. Plesna abeceda za začetnike*. Ljubljana: Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti.
Otrin, Iko. (1998). *Razvoj plesa in baleta*. Ljubljana: Dehora.
<https://www.dijaskisvet.si/dijaski-os/clanki/slovarcek-plesnih-stilov/>
<https://www.termania.net/slovarji/slovar-slovenskega-knjiznega-jezika/2849496/abstrakten>
<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=estetika>

Muzejska pomlad na fotografijah

Med zimskimi počitniškimi delavnicami smo se preizkusili v **pletanju s prsti**, spoznavali smo obrtni panogi **kovača in kolarja**, se naučili **nekaj italijanskih besed** ter marsikaj izvedeli **o Rimljanih**. Razveselili smo se **obiska Hermana Lisjaka** in skupaj v družbi kraševcev psarne Miliruj, inštruktorice Veronike Valentin (Pasja šola VIP) ter dolgoletnih kinologov (Miroslava Zidarja in Željke Fon Zidar) **odprli gostujočo razstavo Kraški ovčar pri Hermanu Lisjaku**. Spomladi so nas **obiskali** med drugim učenci **OŠ Škofije, OŠ Antona Ukmarja, OŠ Dušana Bordona, OŠ Šmarje, OŠ Koper, OŠ Pier Paolo Vergerio il Vecchio Capodistria, OŠ Livade** in skupina otrok, **ki se šola doma**. Muzejski kovček je v Kortah in Izoli obiskal učence **OŠ Vojke Šmuc, v Arheološkem parku Kašler** smo preživeli čudovito nedeljsko dopoldne v pasji družbi, na sobotni delavnici pa smo **spoznavali običaje**, povezane s pripravami na **veliko noč** ter si naredili svojo tičico.

Kraški ovčar

Kraški ovčar je edina mednarodno priznana slovenska pasma psov. Že v 17. stoletju je znameniti slovenski učenjak, zemljepisec in zgodovinar **Janez Vajkard Valvasor** v svojih zapisih omenjal pogumne pse, ki so po opisu sodeč gotovo predhodniki kraških ovčarjev.

V Muzejski galeriji Pokrajinskega muzeja Koper je **do 12. junija 2023** na ogled gostujoča razstava otroškega muzeja Hermanov brlog Celje **Kraški ovčar pri Hermanu Lisjaku**. Če si je še nisi ogledal, pohiti. Razstava je na ogled **brezplačno**, ponuja kotičke za samostojno raziskovanje, učenje in igranje. Reši naloge in izvedel boš veliko zanimivosti o kraševcu in naših štirinožnih prijateljih nasplah.

Ilustracija: Jelka Reichman

OTROŠKI MUZEJ Hermanov brlog

Označi, ali trditev drži ali ne drži. Naloge lahko rešuješ tudi ob obisku razstave :)

- Kraški ovčar je edina mednarodno priznana slovenska avtohtona pasma psov, priznan je bil leta 1968. Drži Ne drži
- Kraški ovčar se je v preteklosti imenoval ilirski ovčar. Drži Ne drži
- Kraški ovčar je bil vzrejen za pašo ovac. Drži Ne drži
- Šarplaninec je po značaju zelo podoben kraškemu ovčarju. Drži Ne drži
- Kraški ovčarji so dobri pastirski in obrambni psi ter dobri čuvaji. Drži Ne drži
- Kraški ovčarji se najbolje počutijo v mestu, zanje je življenje v stanovanju idealno. Drži Ne drži
- Mikročip z identifikacijsko številko dobi vsak pes pri prvem cepljenju proti steklini. Če bi se kuža izgubil, bi z odčitanjem mikročipa poiskali njegovega lastnika. Drži Ne drži
- Kliker je mala plastična škatlica s kovinskim jezičkom, ki ob pritisku povzroči kratek, vedno enak zvok. S klikerjem označujemo pri psu neželjeno vedenje. Drži Ne drži

Ilustracija: Jelka Reichman

Rešitve: 1. Drži. 2. Drži. 3. Ne drži. 4. Ne drži. 5. Drži. 6. Ne drži. 7. Drži. 8. Ne drži. Ti psi bodo najbolj srečni v hiši! Kopravnega družinskega člana. hodijo v naravo in si želijo ena-zinškega psa, za ljudi, ki radi so lahko odlična izbira za družino. 4. Ne drži. Šarplaninec je na prvi val njihovo čredo pred volkov. uporabljal pastirji, da bi varovali kraške ovčarje so prvotno tip pastirskega psa. 3. Ne drži. jeli tudi šarplaninca kot poseben okrijte te pasme so takrat spre- pod imenom ilirski ovčar. Pod Mednarodna kinološka zveza ovčarja je leta 1939 priznala

Rešitve: 1. Drži. 2. Drži. 3. Ne drži. 4. Ne drži. 5. Drži. 6. Ne drži. 7. Drži. 8. Ne drži. Ti psi bodo najbolj srečni v hiši! Kopravnega družinskega člana. hodijo v naravo in si želijo ena-zinškega psa, za ljudi, ki radi so lahko odlična izbira za družino. 4. Ne drži. Šarplaninec je na prvi val njihovo čredo pred volkov. uporabljal pastirji, da bi varovali kraške ovčarje so prvotno tip pastirskega psa. 3. Ne drži. jeli tudi šarplaninca kot poseben okrijte te pasme so takrat spre- pod imenom ilirski ovčar. Pod Mednarodna kinološka zveza ovčarja je leta 1939 priznala

sledi nagrada.

Rešitve: 1. Drži. 2. Drži. 3. Ne drži. 4. Ne drži. 5. Drži. 6. Ne drži. 7. Drži. 8. Ne drži. Ti psi bodo najbolj srečni v hiši! Kopravnega družinskega člana. hodijo v naravo in si želijo ena-zinškega psa, za ljudi, ki radi so lahko odlična izbira za družino. 4. Ne drži. Šarplaninec je na prvi val njihovo čredo pred volkov. uporabljal pastirji, da bi varovali kraške ovčarje so prvotno tip pastirskega psa. 3. Ne drži. jeli tudi šarplaninca kot poseben okrijte te pasme so takrat spre- pod imenom ilirski ovčar. Pod Mednarodna kinološka zveza ovčarja je leta 1939 priznala

Foto: Tjaša Mirkavčič

S psi je povezanih veliko pregovorov in rekov. Dopolni stavke in jih poveži z njihovim pomenom.

ČLOVEKOV, UŠESA, MAČKA, MIR, GOSPODAR, TACO, LAČEN, LAJA

- Gledati se kot pes in
- kot pes.
- Vedeti, kam pes moli.
- Pes ima kosmata
- Pes, ki, ne grize.
- Kakršen, takšen pes.
- Pes je najboljši prijatelj.
- Še pes ima rad pri jedi

Ilustracija: Jelka Reichman

a) vedeti, kaj je skrivni namen govorjenja ali ravnanja koga

b) pes in njegov lastnik sta si v čem podobna

c) ni vljudno motiti med jedjo

f) sovražiti se

č) vedenje psa je nepredvidljivo, nezanesljivo

e) pes in človek sta močno navezana eden na drugega

g) nekdo ni tako nevaren, kot se zdi ali želi napraviti vtis

d) zelo lačen

* Tjaša

Ilustracija: Jelka Reichman

Ilustracija: Jelka Reichman

Rešitve: 1. mačka, 2. lačen, 3. taco, 4. ušesa, 5. laja, 6. gospodar, 7. človekov, 8. mir, 1. f, 2. d, 3. a, 4. č, 5. g, 6. b, 7. e, 8. c

Napovednik dogodkov

Poletna muzejska noč v Pokrajinskem muzeju Koper

Sobota, 17. 6. 2023, od 18. do 24. ure

Program letošnje poletne muzejske noči bo izjemno pester in bogat. Udeležili se boste lahko delavnice za otroke in družine **Pravljlična noč s Tačkami pomagačkami**. Prav tako boste lahko obiskali našo **konservatorsko-restavratsko delavnico za keramiko in kamen**, si ogledali **začasno postavitev razstave novejših zgodovine in gostujočo razstavo o slovenskih žrtvah Auschwitzta**. Udeležili se boste lahko tudi **odprtja občasne razstave o primorski operni pevki in pedagoginji Kseniji Vidali**, prisluhnili **koncertu** njej v poklon, ter občudovali **umetnostnozgodovinsko zbirko** palače Belgramoni Tacco.

Zanimivi dogodki bodo potekali tudi v naših dislociranih enotah **na gradu Prem, v Hiši od Bardinca v Loparju in arheološkem parku Kašler nad Kortami.** *

Počitniške delavnice

julij–avgust 2023

Vsi muzejoljubci lepo vabljeni, da se nam pridružite na poletnih delavnicah, kjer bomo **veliko ustvarjali, se družili, zabavali** in tudi **marsikaj novega naučili**.

Točne datume in vsebine preverite na naši spletni strani ali muzejskem profilu Facebook. * Tjaša

Storia di una gabbianella: prima rappresentazione del gruppo di filodrammatica della Scuola "Vergerio" di Capodistria

Nel corso di quest'anno scolastico, presso la sede dislocata della Scuola elementare "Pier Paolo Vergerio il Vecchio" di Capodistria, ha preso vita il **gruppo di filodrammatica**, che è composto da undici alunne della IV classe (Desire, Ella, Eva, Julija e Vita) e delle classi V A e B (Aurora, Charlene, Gaia, Noemi, Sara e Zarja), su iniziativa della prof.ssa Pamela Vincoletto, bibliotecaria ed insegnante presso il sopraindicato istituto.

Venerdì 31 marzo 2023 presso la Casa di cultura a Bertocchi è andata in scena, la loro "prima fatica", lo spettacolo *Storia di una gabbianella*, un testo ispirato al libro *Storia di una Gabbianella e del gatto che le insegnò a volare* di Luis Sepùlveda, per il copione teatrale di David Conati (edito da Mela Music, 2016) con adattamenti della mentore del gruppo. L'evento si è svolto in collaborazione con la Comunità degli Italiani di Bertocchi. Ad aprire la serata sono stati gli alunni della sezione periferica di Bertocchi che hanno proposto per l'occasione una canzone ed una poesia a tema. Dopodiché le due giovani presentatrici, Andreja e Kristina, anch'esse alunne della "Vergerio", hanno introdotto la rappresentazione teatrale vera e propria.

Le undici attrici "in erba" si sono esibite in uno spettacolo coinvolgente, appassionato e a tratti commuo-

vente. Hanno messo in scena una storia di coraggio, altruismo e tolleranza tra gabbiani, gatti, topini ed esseri umani, il tutto arricchito da costumi, scenografie e musiche scelte con cura e dall'esecuzione di due noti brani canori, quali *Ci vuole un fiore* di Sergio Endrigo (canzone eseguita da Noemi) e nel finale la ben nota melodia *Nel blu, dipinto di blu* di Domenico Modugno (canzone eseguita da Desire). Nella preparazione dei brani le due giovani cantanti sono state seguite dall'insegnante Marinella Dobrinja.

Quest'esperienza nuova e avvincente è stata gradita dal numeroso e attento pubblico in sala, che ha premiato le giovani attrici con numerosi applausi!

La loro avventura però non finisce certo qui... Il 22 maggio infatti, sono andate in scena con lo stesso spettacolo, alla rassegna teatrale scolastica intitolata **Chi è di scena? Tutti in scena!** organizzata dall'Istituto Comprensivo "Bergamas" di Trieste e destinata alle scuole primarie e secondarie. Questo progetto nasce dal desiderio di creare un'occasione di scambio e di confronto tra le attività teatrali organizzate da scuole del Friuli Venezia Giulia, da scuole di altre regioni d'Italia e tra gli istituti scolastici di Austria, Slovenia e Croazia.

Alle giovani attrici auguriamo ancora tanti successi!!!

* **Roberta Vincoletto**

Fotografie: Archivio SEI "Vergerio"

Pravljčno popoldne z Natašo Frank in Miškom Bamijem

Dragi otroci in starši, na pravljčnih uricah smo pridno poslušali pravljice, se zabavali, ustvarjali in se veliko naučili. Dnevi postajajo vse daljši in kar kličejo k uživanju na prostem. Na oddelku za mlade bralce tako vsako leto sklenemo ure pravljic v mesecu aprilu. Zadnjo uro pravljic v šolskem letu 2022/2023 smo izvedli v četrtek, 20. aprila 2023, ob 17h na oddelku za mlade bralce. Za vas smo organizirali pravljčno popoldne z Natašo Frank, ki je za otroke priredila predstavo o Mišku Bamiju. S pravljčnimi uricami ob četrčkih bomo spet začeli v drugi polovici septembra.

Kdo je Mišek Bami?

"Mišek Bami ni čisto navaden mišek, je zelo zvedav, naleti na veliko ovir, ki pa jih iznajdljivo rešuje.

Z njim
želim
otrokom
približati svet

barv, ki jih on sam
spreminja in vedno se mu kaj zgodi, da se
določene barve znebi." *Nataša Frank*

Bami je radoveden mišek, ki se mu dogodijo različne nerodnosti, zato je prepričan, da nikoli ne bo dobil prijatelja. Med svojimi dogodivščinami spozna miško Frfro, s katero na koncu spleteta nerazdružljivo prijateljsko vez.

Mišek Bami je pravljica, ki jo je Nataša Frank napisala za najmlajše otroke. Avtorica je pri svojem delu spoznala, da otroci v tej starostni dobi zelo radi poslušajo pravljice z zanimivo in razumljivo vsebino. *

(vir: <https://miskebami.splet.arnes.si/>)

Z gospo Natašo Frank smo imeli čudovito pravljčno popoldne. Ali tudi vi radi poslušate pravljice?

Preskusite se v pravljčnem kvizu. 😊

1. Kaj je postal mali Janček?

žabec, grdi raček, ježek

2. Kaj je Pepelka izgubila med begom?

zlati čevljiček, svileno nogavičko, stekleni čevljiček

3. Kako je bilo ime opici v knjigi z naslovom Pika Nogavička?

Juri Muri, gospod Picko, gospod Ficko

4. Kam je bila namenjena Rdeča kapica?

v trgovino, k babici, k volku

5. Kako je bilo ime pastirčku z neverjetno močjo?

kralj Matjaž, Peter Klepec, Martin Krpan

6. Iz česa je bila sled, ki sta jo za seboj puščala Janko in Metka?

iz frnikol, iz pisanih bombonov, iz krušnih drobtin *

Rešitve: 1. ježek, 2. stekleni čevljiček, 3. gospod Ficko, 4. k babici, 5. Peter Klepec, 6. iz krušnih drobtin

Statut – najpomembnejši dokument mesta

Tako kot je za vsako osebo na svetu najpomembnejši dokument o njenem obstoju rojstni list, je za mesto najpomembnejši dokument o njegovem obstoju statut. V slovarju slovenskega knjižnega jezika je zapisano, da je statut »temeljni splošni pravni akt, ki določa osnovno ureditev kake skupnosti ali organizacije«.

Mi ga bomo opisali kot knjigo pravil, ki jih morajo upoštevati vsi, tako tisti, ki odločajo, kot tudi prebivalci.

V statutu je zapisano vse, kar je za mesto pomembno, na primer: kako je organizirana mestna uprava (župan, občina, različni mestni uradi), kako je delovalo sodišče in kakšna so bila pravila

obnašanja, kakšni prazniki so bili v mestu in kako so se praznovali, kakšne so bile poroke in obredi, kako so dedovali premoženje in še mnogo drugih določb.

Statut je, denimo, urejal, kako se ravna s plodovi dreves. Kot primer je naveden spor med lastnikom zemlje, na kateri raste drevo, in lastnikom zemlje, na katero je padel plod. Sodišče mora v tem primeru upoštevati pravico lastnika zemlje,

na kateri je plod (npr. jabolko). Torej, drevo raste ob meji s sosednjim zemljiščem, ki je v lasti druge osebe. Lastnik drevesa ne sme iti na sosedovo zemljo in pobrati jabolka, ki so na tleh, temveč jih lahko pobere sosed, ker je to njegova zemlja in so jabolka padla na njegovo zemljo. Prav tako lastnik drevesa ni smel pobrati jabolka na veji, če je le-ta rasla čez mejo njegovega zemljišča.

Statut je tudi določal položaj sužnjev. Prepovedal je prodajo krščenih sužnjev, nakup takega sužnja pa je lahko dovolil le *podestat*. Za sužnje, ki niso bili krščeni, je bila dovoljena prosta prodaja ali kupovanje. To pomeni, da je v Kopru v 15. stoletju obstajalo suženjstvo.

Statut je določal, kako so se prodajali hiše in druga lastnina. Na primer: za pro-

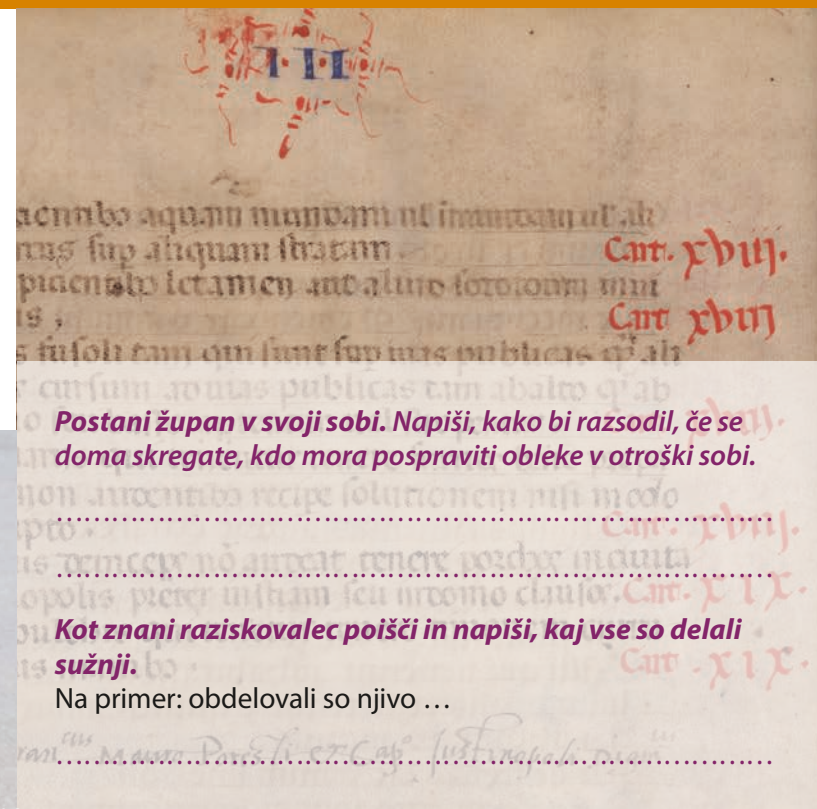
dajo hiše je bila lahko sklenjena pogodba ali pa je bil sklenjen ustni dogovor s stiskom roke. Tisti, ki si je po stisku roke premislil, je moral plačati *globo*.

Če si je kdo želel izposoditi denar, je za manjše vsote bila dovolj prisotnost dveh *prič*, za večje pa pisni dokument. V statutu je bilo določeno, da je delavec, ki je obljubil, da bo nekaj naredil, pa tega ni izpolnil, moral plačati globo.

Manj znane besede:

- suženj** – brezpraven, nesvoboden človek, katerega lastnik je njegov gospodar;
- podestat** – predstojnik občinske uprave, danes bi rekli župan;
- globo** – denarna kazen, odškodnina za neizpolnjeno obljubo ali pogodbo;
- priča** – oseba, ki je prisotna ob kakem dogodku z namenom, da potrdi veljavnost dogovora, tudi na sodišču.

Najstarejši statut mesta Koper ni ohranjen, ohranjena pa sta dva, ki letos praznujeta 600 let. Običajno so pisarji statut okraševali z lepimi začetnicami besed in barvami. * **Nada Čibej**

Postani župan v svoji sobi. Napiši, kako bi razsodil, če se doma skregate, kdo mora pospraviti obleke v otroški sobi.

Kot znani raziskovalec poišči in napiši, kaj vse so delali sužnji.

Na primer: obdelovali so njivo ...

Ali so bili sužnji za svoje delo plačani?

da, ne

Globo je kazen:

zaporna, denarna, delovna

Statut Kopra praznuje 600 let. To pomeni, da je napisan leta

1823, 1623, 1423, 1223, 1023

Kot pravi župan svoje sobe, napiši statut, torej pravila obnašanja.

Morje in sonce na filmskem platnu

Poletje prinaša priložnosti za spoznavanje novih prijateljev, potovanja, raziskovanje narave, skratka, edinstvene dogodivščine. Zato ima film rad poletje. Poznamo številne filme, katerih zgodbe se dogajajo pod žgočim soncem in nekatere prav zato radi gledamo znova in znova. Še lepše pa jih je gledati skupaj – s prijatelji, starši, nonami in nonoti ter vsemi drugimi. In zato ima tudi poletje rado film. Takrat med nas ponovno pride **Mednarodni filmski festival Kino Otok – Isola Cinema** in skupaj z njim pripluje **Podmornica, program filmov in dogodkov**, ki je namenjen prav vsem generacijam, od najmlajših do najstarejših. S paketom najnovjših filmov pristane **med 7. in 11. junijem 2023** v izolskem Kulturnem domu in v Sončni dvorani JSKD.

Kogledu filmov vzemite s seboj izvod Svetilnika ter se po projekcijah pogovarjate tudi o tem, kar ste prebrali na teh straneh.

Poletje, ko sem se naučila leteti (Leto kada sam naučila da letim, 9+ let, Radivoje Andrić, 2022, 87')

Eden od filmov, ki govori prav o sladkosti in težavah tega letnega časa, je film **Poletje, ko sem se naučila leteti**. Zgodba govori o dvanajstletni Beograjčanki Sofiji, ki mora **z nadležno babico prvič odpotovati na poletne počitnice k babičini sestri** na Hvar. Medtem ko tam preštevava svoje težave, obupuje nad slabim internetnim signalom in sanjari o prvem poljubu, začne opazovati babičino nenavadno skrivnostno vedenje. Poletno dogodivščino, ki poveže generacije in pokaže pomembnost

sprave, je posnel režiser Radivoje Andrić, ki bo **projekcijo 10. junija ob 16. uri obiskal skupaj s producentom filma**. Po filmu se bosta pogovarjala z gledalci in člani skupine mladih selektorjev, učenci OŠ Elvire Vatovec Prade s podružnično šolo Sveti Anton.

Film se dogaja v času poletnih počitnic: katere občutke, ki jih Sofija doživlja, ste doživeli tudi vi? Odraščanje na omrežjih: Sofija je zelo kritična do svojega videza. Zakaj? Se vam zdi nesprejemanje lastnega telesa nekaj običajnega? Kakšno vlogo imajo pri tem družabna omrežja? Kaj vi objavljate na njih? Kako se počutite, ko spremljate druge objave?

Kiti, varuhi planeta (Les Gardiennes de la planète, 7+ let, Jean-Albert Lièvre, 2022, 82')

Poglejmo še pod površje. Vas zanima življenje v globinah morja?

11. junija ob 10. uri bomo občudovali njegovo veličastnost s perspektive največjih živali na planetu. V dokumentarnem filmu **Kiti, varuhi planeta** kit grbavec nasede na odročni obali. Medtem ko ga skupina ljudi rešuje, **ob spremljavi sodobne glasbe potujemo v svet teh izjemnih vladarjev oceanov** s človeku nedoumljivimi sposobnostmi komunikacije ter kompleksnim družbenim življenjem.

Ste vedeli, da kiti živijo tudi do 240 let? Da, prav smo zapisali. Grenlandski kiti so verjetno **najstarejši prebivalci tega planeta**. Nekje v oceanu torej pravkar plava kit, ki je bil tu, še preden smo iznašli elektriko. A to še ni vse. Sinji kit je z dolžino 30 metrov največja žival, ki je kadar koli živela (in tudi najtežja).

Primerjajte velikosti človeka in sinjega kita. Najprej narišite majhnega človeka. Nato ob njem potegnite ravno črto in označite 17 dolžin njegove velikosti. Med enim in drugim

koncec te črte narišite kita. Si predstavljate, da bi tako gmoto videli v živo poleg sebe? Zato so potapljači kita v bližini že kdaj zamenjali za – skalo.

Kaj je filmski festival? Izraz filmski festival pomeni, da v nekaj dneh v enem ali več krajih en za drugim potekajo filmski dogodki in številne filmske projekcije, pogosto filmov, ki jih sicer ne moremo videti v bližnjem kinu. Kino Otok se tako dogaja pet dni v Izoli, nekoliko manj pa tudi v Kopru, Ljubljani, Tolminu, Sežani, Cerknici in Idriji.

Katera spodnja fotografija spada h kateremu od festivalskih filmov? Ugibajte glede na naslove:

Lunana: jak v razredu (Lunana: A Yak in the Classroom, 8+ let, Pawo Choyning Dorji, 2019, 109')

Dekliška družčina (Girl Gang, 9+ let, Susanne Regina Meures, 2022, 98')

Dancing Queen (9+ let, Aurora Gossé, 2023, 92')

Magične živali (4+ let, program slovenskih animiranih filmov, 32')

Mladi selektorji se srečujejo v sklopu mednarodnega projekta *Mladi selektorji za mlado občinstvo!* Mreža evropskih filmskih festivalov, s podporo programa EU Ustvarjalna Evropa, podprogram MEDIA.

Celoten program na krovu Podmornice:
<https://kinootok.org/>

Sergej Mašera

Pomorski muzej v Piranu vse od leta 1967 nosi ime po Sergeju Mašeri. Ali veste, kdo je bil ta pomorščak?

Meseca aprila je minilo 82 let, odkar je Sergej Mašera izgubil življenje, ko je skupaj z Milanom Spasićem v Boki Kotorski miniral rušilec Zagreb. Za to dejanje sta bila razglašena za narodna heroja Jugoslavije.

Sergej Mašera se je rodil 11. maja 1912 v Gorici očetu Francu in mami Idi. Leta 1915 se je družina Mašera sredi vojne vihre preselila iz Gorice v Ljubljano, kjer se je tudi ustalila. Tam je Sergej obiskoval osnovno šolo, se vpisal na Državno gimnazijo (realko) in leta 1929 maturiral.

Kot srednješolec se je ukvarjal z različnimi dejavnostmi, kot so plavanje, smučanje, drsanje ... Že od mladih nog je rad planinaril, kot dijak pa je vzljubil tudi morje, s katerim se je prvič srečal kot član skavtske organizacije na taborjenju pri Omišlju na otoku Krku.

V tistem času so bili mornarji v družbi spoštovani in občudovani. Vojaški poklic je prinašal ugled in redno delo, zato se je veliko slovenskih fantov odločilo zanj.

Sergej Mašera (v sredini) na Pomorski vojni akademiji.

V Pomorskem muzeju hranimo veliko pisem, ki jih je Sergej pošiljal domačim v času študija in službovanja. V njih opisuje, kako so bili mornarji oblečeni, kako so

Sergej Mašera med praktičnim poukom

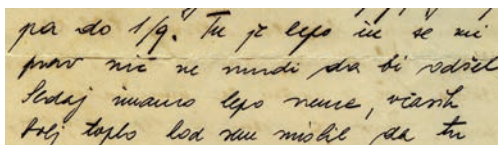
skrbeli za svoje uniforme in kako so živeli na akademiji. Opisoval je tudi svoja potovanja po Jadranu, pisal o razmerah na ladjah, o nesrečah in o veliko drugih dogodkih.

Leta 1932 je diplomiral in svojo kariero začel kot poročnik korvete (majhne

Sergej Mašera kot učenec Pomorske vojne akademije, leta 1931.

vojaške ladje). Zanimalo ga je področje artilerije, zato je končal še topniški tečaj v Boki Kotorski. Po usposabljanju je bil leta 1936 premeščen v Komando vojne mornarice v Zemun, kjer je opravil izpit za poročnika bojne ladje. Nato je bil

Del pisma Sergeja Mašere družini iz Švedske, leta 1938.

poslan še na Švedsko kot strokovnjak za ladijske topove, saj je jugoslovanska vojna mornarica tam kupovala topove, s katerimi so opremili tri najsodobnejše rušilce. To potovanje mu je med njegovimi poklicnimi tovariši prineslo velik ugled.

Leta 1939 je Sergej napredoval in postal drugi artilerijski oficir na rušilcu Beograd. Na njem je služboval do marca 1941, ko je bil premeščen na rušilec Zagreb in tam prevzel položaj prvega artilerijskega oficirja. Na njem je v Boki Kotorski dočkal začetek 2. svetovne

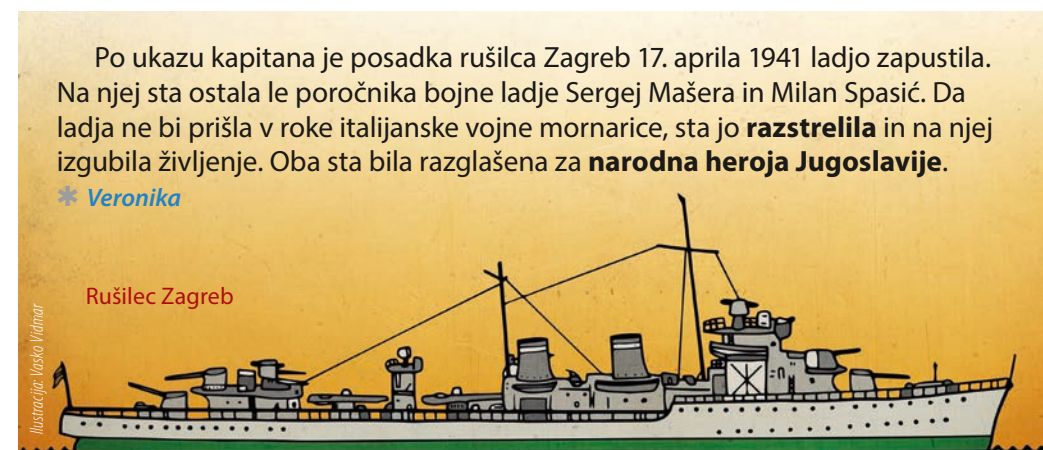
Kip Sergeja Mašere stoji v avli Pomorskega muzeja v Piranu (avtor je Jože Pohlen).

vojne. Po objavi kapitulacije (poraza) jugoslovanske vojske so posadke prejele ukaz, naj prihajajočemu sovražniku predajo svoje ladje, podmornice in hidrole-tala.

V abecedni mreži najdi besede, ki so povezane z življenjem Sergeja Mašere.

- MORJE
- AKADEMIJA
- DUBROVNIK
- OFICIR
- POMORSTVO
- RUŠILEC
- TOP
- GORICA
- POROČNIK
- LJUBLJANA
- HEROJ
- PLANINE
- BOKA KOTORSKA
- JUGOSLAVIJA
- ZAGREB
- ARTILERIJA
- SKAVT
- VOJNA

L	J	U	B	L	J	A	N	A	H	E	R	O	J
Y	P	G	O	V	A	T	H	G	O	R	I	C	A
X	O	B	K	F	K	O	T	V	G	K	P	B	Y
V	R	P	A	M	A	P	W	S	N	J	O	H	S
A	O	L	K	F	D	G	V	B	H	U	M	F	D
R	Č	A	O	Č	E	I	I	Š	M	G	O	Č	U
T	N	N	T	A	M	O	V	K	M	O	R	N	B
I	I	I	O	V	I	W	O	R	O	S	S	O	R
L	K	N	R	Z	J	I	J	U	R	L	T	F	O
E	S	E	S	Š	A	E	N	Š	J	A	V	I	V
R	Z	K	K	P	L	G	A	I	E	V	O	C	N
I	S	F	A	P	O	R	R	L	P	I	G	I	I
J	O	D	Z	V	M	Z	N	E	V	J	C	R	K
A	Š	B	D	B	T	H	Ž	C	B	A	M	U	M

Rušilec Zagreb

Sergej Mašera na poletnem taborjenju s skavti (peti z leve).

Sergej je šolanje nadaljeval na Pomorski vojni akademiji v Dubrovniku.

Center za azijske študije
ZRS Koper

Hibridne živali v kitajski mitologiji

Kitajska mitologija pozna veliko živalskih likov, med njimi pa izstopajo mitološka bitja, za katere rečemo, da so hibridna, ker so domišljjsko sestavljena iz posameznih značilnosti več resničnih živali. Pri nas od vseh hibridnih živali iz kitajske mitologije najbolj poznamo zmaja. Danes bomo poleg zmaja spoznali še nekaj takšnih pravljičnih živali.

Poišči imena kitajskih mitoloških živali

P C C Q I L I N M
C B N Y M W X O O
N E B W M Y Z R V
L M L Z C W Y B W
U S U F E N I K S
L W T T V I F I S
G K I V Z M A J F
X I E Z H I Z K M

ZMAJ (kitajsko: long)

龙

Zmaj je najbolj znana od vseh kitajskih mitoloških živali. Povezujejo ga s srečnim številom devet in pravijo, naj bi bil sestav-

Ogromni lampijon v obliki zmaja ob praznovanju kitajskega novega leta

ljen iz devetih živali. Ima glavo kamele, jelenove rogove, oči zajca, ušesa krave, vrat kače, trebuh žabe, luske krapa, kremplje jastreba in šape tigra. Kitajski zmaj se po videzu razlikuje od evropskega, pa tudi njegov pomen je drugačen. V Evropi zmaj pogosto pomeni nevarno in kruto bitje, dostikrat so si predstavljali, da bruha ogenj in je ljudi. Kitajski zmaj pa je, nasprotno, dobro mitološko bitje. Prvi zmaji so bili vodna božanstva, ljudje so verjeli, da zagotavljajo dež za njihova polja, da vladajo rekam in jih ščitijo pred poplavami. Kasneje je zmaj postal **simbol kitajskih cesarjev**.

QILIN

麒麟

Qilin (beri: »či lin«), ki ga včasih napačno imenujejo tudi kitajski samorog, je eno od najpomembnejših bitij iz kitajske mitologije. Za razliko od evropskega samoroga ima po navadi dva rogova. Telo *qilina* je podobno jelenu, le da je prekrito z ribjimi luskami, ima kopita in rogove. Njegova glava spominja na zmaja, rep pa je košat in čopast kot pri levu. Pogosto je naslikan v plamenih.

Qilin naj bi se **prikazal le, kadar svetu vlada kreposten in dober vladar**, zato

Vezenina s podobo qilina. Kvadratne vezenine s podobami živalskih simbolov so na svojih oblačilih nosili kitajski uradniki in so označevale njihov položaj. Qilin je označeval najvišjo stopnjo uradnikov.

je tradicionalno veljal za **vladarsko znamenje**. Po legendi naj bi se pojavil tudi ob rojstvu Konfucija, slovitega kitajskega modreca.

FENIKS (kitajsko: fenghuang)

凤凰

Porcelanasti krožnik s podobama zmaja in feniksa, ki skupaj simbolizirata cesarski par.

Feniks običajno nastopa v paru z zmajem, pri čemer **simbolizira cesarico**, zmaj pa cesarja. Upodabljajo ga kot hibridno mešanico različnih ptic, ima fazanovo glavo, telo račke, rep pava, žerjavove noge, kljun papige in krila lastovke.

XIEZHI

獬豸

Pošast *xiezhi* (beri: »šje dž«) je po videzu še najbližje evropskemu samorogu, saj so jo vedno upodabljali z enim samim rogom, sicer pa ima zmajevo glavo ter levjo grivo, telo in šape. Najpomembnejša značilnost pošasti *xiezhi* je, da naj bi nezmotljivo znala ločiti laž od resnice. Zato je bil *xiezhi* **simbol pravnikov, sodnikov, preiskovalcev in podobnih poklicev**.

Sodoben kip pošasti *xiezhi* pred stavbo pravne fakultete v Pekingu, glavnem mestu Kitajske

Ali veš?

- Ko so Kitajci leta 1414 prvič videli žirafu, ki jo je s svoje odprave kot darilo cesarju prinesel admiral Zheng He, so žival takoj prepoznali kot *qilina*.
- Beseda za dinosavra v kitajščini je *kong long*, kar dobesedno pomeni strašni zmaj.
- Poseben cesarski zmaj je bil naslikan z zlato ali rumeno barvo in imel na nogah po pet krempljev. Takšnega zmaja so na svojih oblekah in pohištvo smeli imeti le cesarji.
- Ko je pred nekaj sto leti v Evropo prvič začel prihajati dragoceni kitajski porcelan, je bil pogosto okrašen s podobami prelepih feniksov. Ker Evropejci te kitajske mitološke živali niso poznali, so pticam na vazah rekli kar kokoši.

Ustvari svojo hibridno žival! Poskusi iz delov različnih živali ustvariti svojo hibridno pravljično žival in jo poimenuj. *

**ABONMA MAVRIČNA RIBICA
ABBONAMENTO PESCIOLINO ARCOBALENO**

Sergej Sergejevič Prokofjev
Peter in volk | Pierino e il lupo
Gledališče Koper | Teatro Capodistria

Andrej Rozman Roza
Obuti maček | Il gatto con gli stivali
Gledališče Koper in Slovensko mladinsko gledališče |
Teatro Capodistria e Teatro Mladinsko di Lubiana

Dr. Igor Saksida, Trkaj
Repki 2 | I Piccoli rap 2
Trkajo d.o.o. | Trkajo S.r.l.

Tamara Matevc
Brundagrrrrrom!
Gledališče Koper | Teatro Capodistria

Renata Vidič
Lepo je biti Koprčan | È bello essere Capodistriani
Gledališče Koper | Teatro Capodistria

Iztok Kovač
Huda mravljica | La formichina cattiva
Zavod EN-KNAP | Associazione EN-KNAP

Carlo Collodi
Ostržek | Pinocchio
Gledališče Koper | Teatro Capodistria

Predvpis abonmajev |
Preiscrizione degli abbonamenti:
5.–28. junij | giugno 2023

Vpis abonmajev |
Iscrizione degli abbonamenti:
11.–22. september | settembre 2023

Otroški abonmaji Abbonamenti per bambini

**23
24**

**ABONMA MALI ODER
ABBONAMENTO PICCOLO PALCO**

Igor Štamulak, Jaka Ivanc
**Z Igorjem po svetu – Francija |
Per il mondo assieme a Igor - Francia**
Gledališče Koper | Teatro Capodistria

Jacob in Wilhelm Grimm, Boštjan Štorman
Škratovo ime | Il nome dello gnomo
Gledališče iz desnega žepka | Teatro del taschino destro

Jacob in Wilhelm Grimm
Rdeča kapica | Cappuccetto rosso
Gledališče Zapik | Teatro Zapik

Oton Župančič
Mehurčki | Bolle di sapone
Gledališče Koper | Teatro Capodistria

Jacob in Wilhelm Grimm
Žabji kralj | Il principe ranocchio
Gledališče Koper, Art dance studio Portorož in Kosovelov
dom Sežana | Teatro Capodistria, Art dance studio Portorose
e Casa Kosovel di Sesana

**ABONMA RASTEM
ABBONAMENTO CRESCO***

**Predstava, filmska projekcija in muzejska delavnica |
Spettacolo, proiezione cinematografica e laboratorio
museale**

*Vpis v abonma Rastem bo potekal v času jesenskega vpisa. |
L'iscrizione all'abbonamento Cresco sarà possibile durante
il periodo autunnale di iscrizione degli abbonamenti.

otok

Svetilnik / Kulturni občasniki za mlade zanesenjake / Letnik XVI, številka 4 / Izdajajo: Gledališče Koper, za izdajateljico Katja Pegan; Pokrajinski muzej Koper, za izdajatelja Marko Bonin, v.d.; Comunità Autogestita Costiera della Nazionalità Italiana di Capodistria, za izdajatelja Alberto Scheriani; Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, za izdajateljico Luana Malec, v.d.; Pokrajinski arhiv Koper, za izdajatelja mag. Nada Čibej; Otok – zavod za razvijanje filmske kulture, za izdajateljico Lorena Pavlič; Pomorski muzej – Museo del mare "Sergej Mašera" Piran – Pirano, za izdajatelja Franco Juri; Znanstveno-raziskovalno središče Koper, za izdajateljico prof. dr. Rado Pišot / Uredniški odbor: Samanta Kobal (urednica /Gajbla/; info@gledalisce-koper.si), Tjaša Miklavčič (tjasa.miklavcic@pokrajinskimuziejkoper.si), Roberta Vincoletto (info@centrocombi.eu), Tina Skrokov (tina.skrokov@kp.si), Nada Čibej (nada.cibej@arhiv-koper.si), Lorena Pavlič (lorena.pavlic@isolacinema.org), Veronika Bjelica (veronika.bjelica@gmail.com), Alenka Obid (alenka.obid@zrs-kp.si) / Lektorica slovenskega jezika Alenka Juvan / ISSN C506–158X / Tisk Tiskarna Vek Koper / Naklada 2.750 / Koper, junij 2023 /